

www.mevzuattakip.com.tr

Covid-19 ve Stratejik Planlar

UYARI: Makale'nin tamamına, sitemize üye girişi yaptıktan sonra ulaşabilirsiniz. Siteye üye değilseniz, lütfen ÜYE OL butonuna tıklayarak üye olunuz. Üyelik esnasında, girilen bilgilerin şüpheli olması halinde, üyeliğiniz silinecektir.

Covid-19 ve Stratejik Planlar

Düzgün SEVGİLİ

Seyhan Belediyesi

Mali Hizmetler Uzmanı

Gerek 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda gerekse Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'te Stratejik Planın ne olduğuna ilişkin tanımlama yapılmış olup, Stratejik Planın; Kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans göstergelerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren plan olduğu ifade edilmiştir.

Kamu idarelerinin neden Stratejik Plan hazırladığına ilişkin soruya cevap ise yukarıda bahsi geçen kanunun dokuzuncu maddesinde açıkça belirtilmiştir. "Kamu idareleri; kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar." Ayrıca Kamu idareleri, kamu hizmetlerinin istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmesi için bütçeleri ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini; stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayandırmak zorundadırlar.

Genel çerçevede ise; gerek yerel yönetimlerin, gerek özel ve genel bütçeli idarelerin hazırlamış olduğu tüm stratejik planlar; kalkınma planları, hükümet programı ve faaliyet alanlarıyla ilgili diğer ulusal, bölgesel, sektörel ve tematik plan, program ve stratejilerde yer alan ve idarelerin sorumluluğunda olan politika, amaç, hedef, tedbir ve eylemler gözetilerek hazırlanır ve uygulanır.

Stratejik Planlar 5 yıllık dönemi kaplayacak şekilde hazırlanır. Bu beş yıllık dönem içerisinde planlarda yenileme ve güncelleme yapılabilmesinin koşulları Kamudarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 17 nci ve 18 inci maddelerinde maddeler halinde sıralanmıştır. Güncelleme plan döneminin kalan yılları için ve bir stratejik plan döneminde en fazla iki kez yapılabilmektedir. Ancak, Mahalli idareler tarafından güncellenen stratejik planlar ilgili meclislerinde bütçeden önce görüşülerek kabul edilir. Aralık ayı itibariyle bütçe görüşmelerinin bittiği ve Ocak ayında yeni döneme ilişkin bütçenin onaylanarak yürürlüğe girdiği düşünüldüğünde Stratejik Plan'ın bu tarihten sonra güncellenmesi mümkün görünmemektedir.

Yenileme de ise;

- Görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen mevzuatta önemli değişikliklerin olması hâlinde,
- Hükümetin değişmesi halinde, mahalli idareler hariç diğer kamu idarelerinin,
- Bakanın değişmesi halinde ilgili bakanlık ile bağlı, ilgili ve ilişkili kamu idarelerinin,
- Rektörün değişmesi halinde ilgili üniversitenin,
- Mahalli idarelerde üst yöneticinin değişmesi halinde ilgili mahalli idarenin,

stratejik planı yenilenebilir. Stratejik planın yenilenmesi kararı yukarıdaki şartların oluşmasını müteakip bakanlıklar ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarında üst yöneticinin teklifi ve ilgili bakanın; diğer kamu idarelerinde ise üst yöneticinin onayı ile en geç üç ay içerisinde alınır.

Türkiye'de Mahalli İdareler Seçimi 31 Mart 2019 tarihinde yapılmıştır. Mahalli İdareler(İl Özel İdareleri, Belediyeler, bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idareler) Yönetmeliğin 18 inci maddesi gereğince seçim sonrası en geç üç ay içerisinde Üst yöneticilerinin onayı ile Stratejik Planlarının yenilenmesi kararını aldılar ve yenilenmiş stratejik planlarını Meclislerinin kabulüne sunarak yürürlüğe koyup, kamuoyuna duyurdular.

Uluslararası adıyla Covid19 denilen salgın gerek sosyal yaşamı, gerek ekonomik hayatı derinden sarstı. Kim bilir belki de bu cümlelerin yazıya döküldüğü anı, o andaki sosyal

ve ekonomik durumları rahmetle anacağız! Serbest piyasa aktörleri, liberal ve minimum devlet anlayışı yaklaşık yüz yıldır hüküm sürüyordu meydanlarda. Taa ki Covid19 un kapımızı çalmasına dek. Adam Smith'in "görünmez el" dediği el bu kez gerçekten görünmüyordu! Alkışlanan, yüceltilen, milyonlarca taraftar toplayan ve zamanla kendi kabuğuna bile yabancılaşarak vahşi kapitalizme dönüşen bu anlayış, toplumu derinden etkileyen sorunlar karşısında bir şey yapmıyordu, yapamıyordu. Kapısını çalıp Orada mısınız? Diye seslenildiğinde, kapının ardındaki sandalyede oturmuş ve yavaş yavaş masanın altına sığışan biri görünüyordu sanki.

Tarih tekerrürden ibarettir derler. Ki Adam Smith'den sonra Keynes'i arar oldu gözlerimiz. Devlet baba daha çok aktif olsun ve sorunu çözsün istedik. Ne yapıyorsa yapsın ama çözsün! Bu nedenle; Ülkeler sosyal yaşamı evde kalmak, park, bahçeleri kapatmak, dönüşümlü iş yaşamı sunmak, sokağa çıkma yasakları koymak şeklinde dizayn ederken, evde kalanın karnını doyurmak ve ekonomik yıkımı en aza indirmek için daha çok şey yapmalıydı. Bu da az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkeler için çok da kolay bir iş değildi. Sınırlı para ya da kıt kaynak ile kalabalıklaşan nüfusunu doyurmak ve onları korumak!

Gelişmekte olan Ülkeler klasmanında yer alan Ülkemizde genel ve yerel idareler tarafından çeşitli sosyal ve ekonomik önlemler alındı. Türkiye dış borç, cari açık, enflasyon, işsizlik, büyüme vb. mikro ve makro sorunları konuşurken kendisini aniden Covid19 salgınını önlemek, ekonomik tahribatı en aza indirmek ve evde kalın dediği vatandaşını bir şekilde doyurmak ve korumak sorunlarının içerisinde buldu. Aynı, nakdi yardımlar, borç ötelemeler, ödeme kolaylıkları, gıda kolileri derken bir dizi ekonomik önlemler paketiyle yaraya pansuman gerçekleştirildi.

Bu süreçte ön görülemeyen ve henüz önlenemeyen salgın ve yıkıcı etkileri Kamu İdareleri tarafından çok önceden hazırlanmış orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans göstergelerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren Stratejik Planlarının güncellenmesi ya da yenilenmesini zorunlu kılmaktadır. Özellikle Belediyeler betona gömeceği paranın, doğrudan yaşama dokunmayan harcamalarının yönünü değiştirmelidir. Bu kaynağı insanların temel ihtiyacı olan beslenme, barınma, korunma ihtiyaçlara aktarmalıdır. Hiç kimse karnı aç iken sıfır km bir yolda yürümeyi, karnı tok ama çamur çaylak bir yolda yürümeye tercih etmez! Kamu idareleri amaçlarını, hedeflerini, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini Covid19 salgınına göre revize etmek zorundadır.

Bu nedenle; 5018 sayılı Kanun ve ilgili Yönetmelikte değişiklikler yapılmalıdır. Stratejik Planların güncellenmesi ve yenilenmesi hususlarında kapsam genişletilmelidir. Amaçlar, hedefler yenilenmelidir. Belediye Kanunu revize edilmelidir. Belediyelerin görev ve sorumlulukları spesifik hale getirilmelidir, amaç ve hedefe hizmet eden

kaynak kullanımında koordineli ve bütüncül bir yapı oluşturulmalıdır. Topyekün mücadele verilen konularda, tüm paydaşları kapsayacak komisyon vb. yapılar oluşturulmalı ve alınan kararlar hızlı şekilde tüm kamu idareleri tarafından uygulanmalıdır. Saygılarımla...

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA